

Asia: VN/26856/2023

## **Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki**

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

### **Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset**

-

### **Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät**

-

### **Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet**

-

### **Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava**

-

### **Kommentit luvusta 5 Yleiskaava**

-

### **Kommentit luvusta 6 Asemakaava**

-

### **Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset**

-

### **Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset**

Axpo Renewable Finland Oy (myöhemmin "Axpo") kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta uudeksi alueidenkäyttölainsiksi.

Lakiehdotuksen 5 §:ssä esitetyt tavoitteet ovat ristiriidassa tuuli- ja aurinkovoimaa koskevien lukujen 8 ja 9 kanssa. Näissä luvuissa esitetyt etäisyysvaatimukset tuulivoimalle sekä kaavoitusrajat ja muut rajoitukset aurinkovoimalle eivät edistä yhdyskuntarakenteen tai alueidenkäytön taloudellisuutta. Ne vaikeuttavat myös luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä, ympäristönsuojelua, luonnonvarojen kestäväää käyttöä sekä ilmastonmuutoksen hillintää. Lisäksi ne heikentävät elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja estävät toimivan kilpailun kehitystä.

Suomen kunnianhimoiset ilmastotavoitteet ovat erittäin riippuvaisia uusiutuvan energian kehittämisestä. Siksi me energian toimijoina olemme erittäin yllättyneitä ja huolestuneita hallituksen esityksistä päästöttömän energian kasvutoimista.

Maatuulivoima on kustannustehokkain ja ajallisesti tehokkain vaihtoehto uusiutuvan energian kehittämiseen ja turvaamiseen. Hallituksen toimenpide-ehdotukset minimoivat suoraan maatuulivoiman kehittämismahdollisuuksia.

Hallituksen puoliväliriihessä esitetty ehdotus tarkoittaa, että tuulivoimapuistojen suunnittelu maakuntakaava-alueiden ulkopuolelle pysähtyy. Tämä johtuu siitä, että aiemmin merkitykselliset alueet häviävät, kun 8 x voimalan korkeus (2-3 kilometrin) etäisyysvaatimus asutukseen otetaan käyttöön. Sopivia maa-alueita ei yksinkertaisesti jää jäljelle juuri lainkaan, varsinkin kun otetaan huomioon muut estävät seikat.

Alueellisesta näkökulmasta tämä heikentää entisestään kuntien jo ennestäänkin tiukkoja budjetteja, joissa tuulivoimapuistojen kiinteistövero osuus on merkittävä.

Eri puolilla Suomea tällä hetkellä suunnitteilla olevat maakuntakaava-alueiden ulkopuoliset tuulivoimapuistot merkitsevät toteutuessaan monien miljardien eurojen investointeja. Nämä investoinnit koostuvat pääosin ulkomaisesta pääomasta, jota Suomi tarvitsee kipeästi. Hallituksen nyt tekemien ehdotusten myötä nämä eurot menevät Suomen ohi, koska puistoja ei ole mahdollista toteuttaa uudella etäisyysäännöstyöllä tai sen mukanaan tuomilla tarkistuksilla.

Nykyinen etäisyysääntely on tarkoituksellinen ja toimiva koska sen rajaa laissa kirjoitetut desibelirajat vakituksi- ja loma asutuksiin, niitä rajauksia tulee tulevaisuudessa myös noudattaa. (Raja on sama kuin 3-4 x tuulivoimalan korkeus.)

Hallituksen esityksen rauhoittavaa kohtaa, jonka mukaan kaikkien maanomistajien hyväksymällä hyväksymismenettelyllä on mahdollista saada lupa myös maakuntakaava-alueiden ulkopuolella, olisi myös muutettava siten, että siihen lisätään vaatimus, että kunta tai kaupunki vastaa menettelystä. Naapurien kuulemismenettely, jota jo nyt käytetään rakennuslupien yhteydessä, voisi olla hyödyllinen malli menettelystä, jossa kunta voi hallinnoida koko prosessia. Maanomistus on Suomessa usein pienimuotoista ja monien yksittäisten omistajien hallussa, joten tuulivoimarakentajan vetämä kuulemismenettelystä tulee erittäin raskas ja aikaa vievä prosessi, joka pahimmassa tapauksessa vaarantaa koko hankkeen alusta alkaen.

Suomeen suunnitellaan suuria investointeja vetyyn, joka myös hallituksen esityksessä mainitaan erikseen erityisen tärkeänä uusiutuvan energian kehittämisen kannalta. Nämä suunnitellut laitokset ovat hyvin energiantensiivisiä ja tarvitsevat kaiken saatavilla olevan ja myös suunnitteilla olevan energian. Vetylaitosten rakentamista koskevat investointipäätökset ovat sidoksissa energian saatavuuteen. Jos suuri osa suunnitelluista tuulipuistoista peruuntuu tai jää kokonaan rakentamatta, sillä on suora vaikutus vetyhankkeiden toteutettavuuteen.

Axpo on toistaiseksi pieni toimija Suomen energiamarkkinoilla, mutta ilmaisemme koko toimialan huolen ja vetoamme vaaleilla valittuihin edustajiin, jotta he näkisivät kokonaiskuvan ja sen, mitä nämä investoinnit tai niiden puute voivat merkitä koko maan taloudelle, ilmastolle ja sosiaaliselle kehitykselle. Maamme ei ole varaa menettää yhtäkään potentiaalista investointia!

#### **Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset**

-

#### **Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset**

-

#### **Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa**

-

#### **Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä**

-

#### **Koemmentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu**

-

**Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto**

-

**Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset**

-

**Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset**

-

**Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset**

-

**Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku**

-

**Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset**

-

**Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset**

-

**Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset**

-

**Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsiksi)**

-

**Kommentit rakentamislain muuttamisesta**

-

**Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.**

-

Ingves Joakim  
Axpo Renewable Finland Oy